

Elv. 65/1978

Tasnádi elvtárs!
Terméketesen lehet
írásos módjával
ismü.
Schmör Géza

F E L J E G Y Z É S

Tasnádi Emil az Országos Találmányi Hivatal elnöke
részére

Pál Lénárd elvtárs szeptember 4-én 14.30^h-kor a 619-es tanács-
teremben elnöki értekezletet tart.

Napirend:

1. Az Országos Találmányi Hivatal elnökének tájékoztatója
az ipari minták oltalmáról szóló jogszabály revíziójáról.

Előadó: Tasnádi Emil elvtárs.

Meghívott: Dedinszky Henrik az Ipari Formatervezési Tanács
titkára.

2. Az OMFB szervezetéről és működéséről szóló minisztertanácsi
határozat tervezetének megvitatása.
3. Szóbeli elnöki tájékoztató
 - a/ a licenc és know-how vásárlások gazdaságosságának mérési
módszeréről szóló ÁTB előterjesztés tervezetről,
 - b/ a licencforgalom bővítését célzó, az anyagi érdekelttség
növelését szolgáló intézkedésekre vonatkozó TPB előter-
jesztés tervezet tartalmáról.

4. Tájékoztató a fejlődő országokkal folytatott műszaki-tudomá-
nyos együttműködés fejlesztésének feladatairól.

Előadó: Müller László elvtárs.

5. Különfélék.

Az (1.) 2. és 4. napirendi pontra vonatkozó írásos anyagot
mellékelem.

Az értekezletre Elnök elvtárs megbízásából meghívom.

Budapest, 1978. augusztus 28.

Schmör Géza
/ Schmör Géza /

T Á J É K O Z T A T Ó
az ipari mintaoltalmi jog reformjáról

Hazánkban az ipari formatervezés eredményeképpen létrejött külső kialakítások iparjogvédelmi oltalma a század elejére nyulik vissza. 1907-ben bocsájtották ki az első önálló magyar mintaoltalmi jogszabályt, a 107709/1907. sz. kereskedelemügyi miniszteri rendeletet. E mintaoltalmi rendelet kisebb módosításokkal - amelyek elsősorban hatáskört érintők - lényegében ma is hatályban van.

Nyilvánvaló, hogy a technikai, gazdasági és különösen a társadalmi fejlődés rendelkezéseinek jelentős részét már túlhaladta. A formatervezés fejlesztésével kapcsolatos igények alapvetően megváltoztak. A mintaoltalomra bejelentett termékek jellege és skálája hatalmas mértékben kibővült. A korábban mintaoltalom alá helyezett, alapvetően csak dekoratív rendeltetésű tárgyakkal szemben ma már ugyyszólván minden terméknel alapvető követelmény a korszerű és tetszetős kivitel, a formák és színek tudatos kialakítása a funkcionális és az esztétikai követelmények harmóniájának megteremtése.

A fejlett iparral rendelkező országokban a formatervezés fejlesztése fontos szempont, amelyre gépek, műszerek, járművek, háztartási felszerelések tekintetében éppúgy gondot fordítanak, mint a butorok, játékok, textil- és egyéb ruházati termékek tervezésénél. A külső kialakításában nem megfelelő termék csaknem éppúgy "eladhatatlan", mint az, amely a műszaki követelményeket nem elégíti ki kellő mértékben.

A termék külső kialakítása színvonalának emelése és a választék ilyen szempontból való bővítése hazánk gazdasági fejlettségének jelenlegi szakaszában fokozatosan előtérbe kerül. A technika rohamos fejlődése egyre inkább lehetővé teszi a szükségletek differenciáltabb kielégítését, új anyagok, új formák alkalmazását. A termékkel szemben támasztott követelmények növekednek, mind a belső fogyasztói-, mind az export piacokon. A választékbővítés érdekében ható ösztönzésnek egyik igen hathatós eszköze az ipari mintaoltalom korszerű szabályozása is.

Az ipari mintaoltalom ugyanis a termék külső kialakításának, formájának védelmére szolgáló jogintézmény, amely az oltalom jogosultjának kizárólagos jogot biztosít a minta szerinti termék előállítására, forgalomba hozatalára.

Az újraszabályozás feladata a gazdasági követelményeket kielégítő olyan rendelkezések bevezetése, amelyek ösztönző hatásukkal hatékonyan elősegítik a formatervezés fejlesztését. Az ösztönző hatásnak két irányban kell megnyilvánulnia. Egyrészt a vállalatok piaci helyzetét kell megerősíteni olyan módon, hogy a korszerű külső kiképzésű, tetszetős formákat kialakító vállalatok minél előnyösebben értékesítsék termékeiket. Másrészt az ipari mintaoltalom követelményeit kielégítő minták tervezőinek erkölcsi és anyagi elismerése érdekében olyan szabályozást kell hozni, amely magának a formatervezői

szellemi tevékenységnek a kibontakozását kedvezően elősegíti, ösztönzi.

Az elmúlt évtizedben más országok is fokozott gondot fordítottak mintaoltalmi rendszerük korszerűsítésére. A KGST-együttműködésben résztvevő európai országok túlnyomó többsége is olyan mintaoltalmi jogszabályt bocsátott ki, amely az előzőekben vázolt követelményeket kielégíteni törekszik.

A törvényerejű rendelet tervezetének főbb rendelkezései összhangban állnak a széleskörű nemzetközi iparjogvédelmi kötelezettségeinkkel, a KGST-országok közötti ez irányú együttműködés eredményeivel, valamint a közelmúltban már korszerűsített iparjogvédelmi jogszabályainkkal egyaránt.

A tervezet a jelenleg hatályos szabályozásnál pontosabban határozza meg a mintaoltalom feltételeit. Biztosítja annak lehetőségét, hogy a mintaoltalom követelményei tekintetében az engedélyező hatóság - az Országos Találmányi Hivatal - érdemi vizsgálatot folytasson és indokolt esetben az oltalom iránti igényt elutasíthassa. Az engedélyezési eljárás során előirányzott felszólalási lehetőség társadalmi ellenőrzést tesz lehetővé, ugyancsak annak érdekében, hogy csak az arra alkalmas /uj, stb./ minták részesüljenek oltalomban. Az oltalom megszerzését lehetővé teszi a tervezet vállalatok mellett magánszemélyek számára is. Szabályozza a munkaviszony vagy megbízás körében kialakított mintákkal kapcsolatos kérdéseket, ideértve az un. szolgálati minták szerzőinek díjazását is.

A vállalatok mintához fűződő hasznosítási jogát, lehetőségeit szabályozó rendelkezések összhangban állnak szocialista szervezeteink érdekeivel és ösztönzők az új formák kialakítására irányuló tevékenységük fejlesztésében. A mintaoltalom jelenleginél /három év/ hosszabb /öt illetve tíz év/ időtartama összhangban áll a tartós, nagyértékű termékek hosszabb időtartamu oltalmi igényével.

Az eljárási előírások beilleszkednek a korszerű iparjogvédelmi /szabadalmi,- és védjegy/ szabályaink fórumrendszerébe, valamint biztosítják a különböző mintaoltalmi eljárásokban a törvényességet.

A törvényerejű rendelet tervezetének kialakításában valamennyi érdekelt szerv, főhatóság tevékenyen résztvett. A rendelkezésre álló szöveg az érdekeltek gyümölcsöző együttműködésének eredménye.

Az előkészítő munkálatok során a szolgálati viszony keretében kialakított minták szerzőinek díjazása váltotta ki a legszólesebb körű vitát.

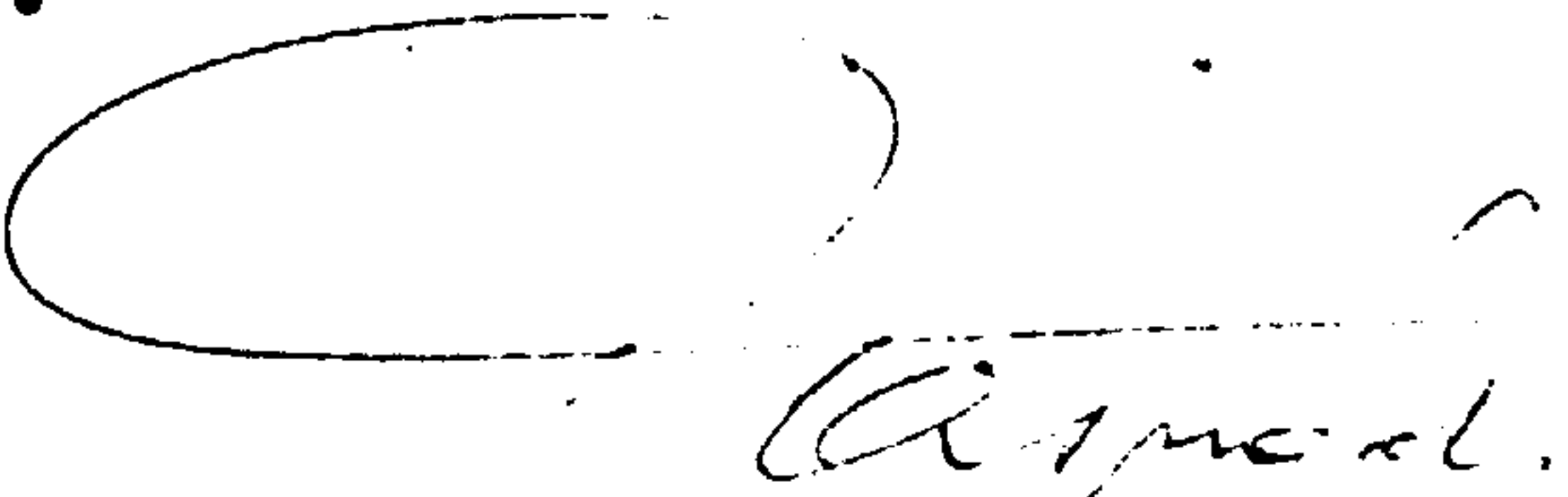
E kérdés rendezése során az egyes érdekelt szervek több - egymástól eltérő - nézetet képviseltek. Ezek értékelése alapján egyeztetni kellett az álláspontokat először is abban, hogy a szolgálati minta szerzője a munkabéren felül kapjon-e külön díjazást vagy sem.

A jogcím biztosítása esetére pedig tisztázni kellett, hogy a díjazás a találmányi, a szerzői jogi, vagy esetleg az ujtási szabályok analógiájára kerüljön-e megállapításra. A tervezet jelenlegi egyszerűsített szövege, amelyhez csak a Munkaügyi Minisztériumnak van különvéleménye, a szerzőnek díjazási igényt ad, s annak mértékét a megfelelő szerzői jogi díjtételek feléig terjedően rendeli megállapítani.

Ez a megoldás összeegyezteti azokat a szempontokat, amelyek egyrészt a szerzők ösztönzése révén az ipari minták megalkotásához fűződő népgazdasági érdekek biztosításából, másrészt a szerzői joggal való összefüggésekből és a jogbiztonság követelményeiből adódnak.

Mindezeket egybevetve várható, hogy a mintaoltalmi jogszabályi reform kedvező hatást gyakorol majd a termékek külső kialakításának fejlődésére.

Budapest, 1978. augusztus 21.

Tasnádi Emil
elnök

Ipari minta bejelentések alakulása

Érvényes ipari minták száma 1978.I.félév végéig: 771
ebből magyar: 677 külföldi: 94

1974-ben bejelentés: 284
ebből magyar: 240
külföldi: 48

1975-ben bejelentés: 180
ebből magyar: 169
külföldi: 11

1976-ban bejelentés: 319
ebből magyar: 298
külföldi: 21

1977-ben bejelentés: 258
ebből magyar: 241
külföldi: 17

1978. I.félévben bejelentés: 105
ebből magyar: 100
külföldi: 5